

OZ Hereditas HH, Námestie SNP 310, 965 01 Hliník nad Hronom

IČO: 42393388

MESTSKÝ URAC Žiar nad Hronom.		RE032493001SK
Ev. číslo:	21494/2017	RZ:
Došlo:	25-09-2017	
Číslo spisu:	K 1933/2017	TS1
Prílohy:		ZH-LU:
Vybavuje:	KRAJME ROVA	20

Mesto Žiar nad Hronom
Stavebný úrad
Š. Moysesova 46
965 19 Žiar nad Hronom

Vec: Odvolanie voči rozhodnutiu č. 1933/2017;O:20156/2017
(Podľa § 53 a nasl. správneho poriadku)

Dňa 25.08.2017 bolo na vývesnej tabuli mesta Žiar nad Hronom zverejnené Rozhodnutie č. 1933/2017;O:20156/2017 z 23.08.2017 (ďalej len Rozhodnutie), ktorým bolo vydané územné rozhodnutie o umiestnení stavby „Malá vodná elektráreň Žiar nad Hronom r. km 130,113“ (ďalej len „MVE Žiar nad Hronom“).

V stanovenej lehote podáva OZ Hereditas HH proti tomuto rozhodnutiu odvolanie, nakoľko sme toho názoru, že Rozhodnutie nebolo vydané v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“), zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len „stavebný zákon“), zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon EIA“), zákonom č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“), smernicou 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (ďalej len „RSV“), smernicou 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (ďalej len „smernica o biotopoch“), smernicou 2011/92/EÚ zmenená smernicou 2014/52/EÚ (ďalej len „smernica EIA“) a Aarhuským dohovorom, čo dokladáme aj nasledovnými námietkami:

1. Námietka týkajúca sa komplexnosti a zákonnosti postupu posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Máme za to, že správny orgán nepostupoval v súlade s § 35 ods. 3 stavebného zákona, keďže nezabezpečil dostatočné podklady pre posúdenie umiestnenia navrhovanej stavby z hľadiska vplyvov na životné prostredie. Tým súčasne porušil ustanovenie § 3 ods. 4 zákona o správnom poriadku tým, že nevychádzal zo spoľahlivo zisteného stavu vecí, na čo OZ Hereditas HH, ale aj viacerí účastníci správneho konania poukázali vo svojich stanoviskách k územnému konaniu o umiestnení stavby.

Odôvodnenie:

Projekt MVE Žiar nad Hronom v rámci komplexného environmentálneho posúdenia vplyvov na životné prostredie vyžaduje posúdenie podľa troch smerníc – smernice EIA, smernice o biotopoch a Rámcovej smernice o vode. Podľa smernice EIA doplnenej smernicou 2014/52/EÚ, členské štáty musia v takýchto prípadoch postupovať buď podľa spoločnej procedúry v (jedno posudzovanie

v rámci EIA), alebo koordinovanej procedúry (samostatné environmentálne posúdenia podľa jednotlivých smerníc). Pri koordinovanej procedúre musí byť ustanovený koordinačný orgán, ktorý zabezpečí súlad medzi samostatnými posúdeniami podľa jednotlivých smerníc.

Zisťovacie konanie pre projekt MVE Žiar nad Hronom bolo vykonané len podľa smernice EIA, teda nie ako spoločná procedúra podľa smernice o biotopoch a Rámcovej smernice o vode. Preto rozhodnutie príslušného orgánu zo zisťovacieho konania podľa § 29 EIA č. j. OU-ZH-OSZP2015/000782-N zo dňa 18.02.2015, že „zámer navrhovanej činnosti „Malá vodná elektrárň Žiar nad Hronom“ sa nebude ďalej posudzovať“, nemôže byť považované aj za rozhodnutie o neposudzovaní podľa smernice o biotopoch a Rámcovej smernice o vode. Obidve tieto posúdenia (podľa smernice o biotopoch a Rámcovej smernice o vode) musia byť vykonané v súlade s Aarhuským dohovorom, t.j. posúdenia musia byť vykonané v rámci správneho konania, ktorý garantuje verejnosti prístup k informáciám, účasť na rozhodovaní a prístup k spravodlivosti. Okrem námietok v stanovisku OZ Hereditas HH k zisťovaciemu konaniu, s ktorými sa správny orgán vysporiadal nedostatočne, poukazujeme na nesúlad zisťovacieho konania so zákonom EIA, smernicou EIA, Rámcovou smernicou o vode, smernicou o biotopoch. Za nezákonný považujeme postup príslušného orgánu, ktorý nesprávne zaradil navrhovanú činnosť do kategórie č. 10. Vodné hospodárstvo, pol. č. 1. Priehrady, nádrže a iné zariadenia určené na zadržiavanie, alebo akumuláciu vody vrátane suchých nádrží s výškou hrádze nad základovou líniou od 3 m do 8 m. Keďže predmetom navrhovanej činnosti je výstavba malej vodnej elektrárne, táto mala byť zaradená do kategórie 2. Energetický priemysel pol. č. 2 Priemyselné zariadenia na výrobu elektriny z vodnej energie (hydroelektrárne). Pokiaľ navrhovaná činnosť svojimi parametrami nepodlieha zisťovaciemu konaniu, o tom, či navrhovaná činnosť má byť posudzovaná podľa zákona EIA mal rozhodnúť príslušný orgán, ktorým je podľa § 54 ods. 2 písm. g) ministerstvo životného prostredia, a to v konaní o podnete rozhodnutím podľa § 19 zákona EIA. V tejto súvislosti poukazujeme aj na nesprávnu transpozíciu projektov uvedených v prílohe I smernice EIA v položke 15 Vodné priehrady a iné zariadenia určené na zadržiavanie alebo akumuláciu vody, ak nový alebo dostatočný objem zadržanej vody presahuje 10 miliónov kubických metrov. O posudzovaní projektov uvedených v prílohe I smernice EIA by sa nemalo rozhodovať v zisťovacom konaní. Máme za to, že zisťovacie konanie nebolo vykonané v súlade so zákonom EIA a smernicou EIA, pretože o tom, či navrhovaná činnosť má byť posudzovaná podľa zákona EIA malo rozhodnúť ministerstvo životného prostredia a nie v príslušný orgán v zisťovacom konaní. Citované rozhodnutie zo zisťovacieho konania preto považujeme za zmätočné, ktoré by z uvedených dôvodov malo byť vyhlásené za neplatné. K územnému konaniu o umiestnení stavby neboli predložené rozhodnutia príslušného orgánu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, vykonané podľa Rámcovej smernice o vode a smernice o biotopoch v súlade s Aarhuským dohovorom (rozhodnutia v správnom konaní).

2. Námietka týkajúca sa nedostatočného vysporiadania sa s pripomienkami stanoviska OZ Hereditas HH ku konaniu o umiestnení stavby „Malá vodná elektrárň Žiar nad Hronom“.

Máme za to, že príslušný správny orgán sa nedostatočne vysporiadal s námietkami uvedenými v 12-tich bodoch stanoviska OZ Hereditas HH k územnému konaniu o umiestnení stavby zo dňa 2. 3. 2017, nakoľko ich v celom rozsahu zamietol a vyhodnotil ako neopodstatnené. Svoj názor opierame o nasledujúce zdôvodnenie nesúhlasu so zamietnutím námietok v bodoch 1 – 12 stanoviska.

Odôvodnenie nesúhlasu so zamietnutím námietky v bode 1 stanoviska

Stavebný úrad zamietol námietku v bode 1 stanoviska s odôvodnením, že „nie je v jeho kompetencii preskúmať a meniť činnosť, rozhodnutia a vyjadrenia dotknutých orgánov, ktoré mu boli v rámci konania predložené“. Keďže námietka smerovala proti obsahu záväzného stanoviska dotknutého orgánu (Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie príslušného na vydanie rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa zákona EIA), ktorý svoje stanovisko nezmenil (list z 28.02.2017 a 15.03.2017), máme za to, že stavebný úrad nepostupoval v súlade s § 140b ods. 5 stavebného zákona, podľa ktorého si mal vyžiadať potvrdenie alebo zmenu záväzného stanoviska

od orgánu, ktorý je nadriadeným orgánom dotknutého orgánu (Ministerstvo životného prostredia SR).

Odôvodnenie nesúhlasu so zamietnutím námietky v bode 2 stanoviska

Stavebný úrad zamietol námietku bez toho, aby odstránil rozpor týkajúci sa záverov z posúdenia účinkov MVE Žiar nad Hronom na stav dotknutých vodných útvarov podľa Rámcovej smernice o vode, ktoré v tej istej veci vydali dva orgány štátnej správy (Rozhodnutie Okresného úradu Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie zo zisťovacieho konania podľa zákona č. 24/2006 Z.z. (č. C. s.: OU-ZH-OSZP-2016/002265 z 3. 2 2016) a vyjadrenie k projektovej dokumentácii na základe posúdenia podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona Okresného úradu, Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie (č. OU-BB.OSZP2-20161009szs-002 z 31. 3. 2016). Ako sa uvádza v Rozhodnutí OÚ Žiar nad Hronom „*Posúdenie vplyvu navrhovanej činnosti vo vzťahu k požiadavkám Rámcovej smernice o vode je pre tento stupeň prípravy zdokumentované v kapitole IV.12.3. zámeru*“. Ako sa ďalej uvádza v Rozhodnutí „*posúdenie projektov podľa §16 ods. 6 písm. b) vodného zákona (článok 4.7 RSV) je odborným podkladom a nevyhnutnou podmienkou pre povoľovacie konanie pred rozhodnutím o umiestnení stavby*“. Názor uvedený v citovanom rozhodnutí, že ide o „*dva samostatné procesy posudzovania, ktoré prebiehajú samostatne a vzájomne sa nenahrádzajú*“, nemá oporu ani v zákone EIA, ani vo vodnom zákone. Je v priamom rozpore so smernicou 2014/52/EÚ, ktorá mení smernicu EIA. Podľa tejto smernice nie je prípustné, aby posudzovanie podľa Rámcovej smernice o vode bolo robené duplicitne, a to osobitne pre zisťovacie konanie a osobitne pre povoľovacie konanie. Môže byť buď súčasťou posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa smernice EIA (spoločná procedúra), alebo ako koordinovaná procedúra zabezpečená v rámci samostatného posúdenia, ktorý musí byť koordinovaný s procesom EIA, prípadne ďalšími environmentálnymi posúdeniami (napr. podľa smernice o biotopoch). Nesprávny a právne nepodložený postup dvoch štátnych orgánov, ktoré duplicitne v rámci samostatných neskoordinovaných postupov posudzovali možné vplyvy projektu podľa Rámcovej smernice o vode, viedol k opačným záverom posúdenia. Kým v Rozhodnutí OÚ Žiar nad Hronom sa uvádza, že „*navrhovaná činnosť nepríspeje k zhoršovaniu stavu vodných ekosystémov, ani suchozemských ekosystémov a mokradí, ktoré sú priamo závislé od vodných ekosystémov*“, vo vyjadrení OÚ Banská Bystrica sa uvádza, že „*predložené posúdenie preukazuje opodstatnenie výnimky z dosiahnutia environmentálnych cieľov pre dotknutý vodný útvar povrchovej vody*“, čo znamená, že výstavba MVE spôsobí zhoršenie ekologického stavu vodného útvaru. Napriek tomu, že ide o zjavný rozpor dvoch orgánov štátnej správy pri rozhodovaní v tej istej veci, stavebný úrad sa odmietol ním zaoberať s odôvodnením, že „*nie je v kompetencii stavebného úradu spochybňovať činnosť, rozhodnutia a vyjadrenia dotknutých orgánov, ktoré mu boli v rámci konania predložené*“. Stavebný úrad sa nepokúsil o odstránenie rozporu, čím podľa nášho názoru nepostupoval v súlade s ustanoveniami § 136 stavebného zákona.

Odôvodnenie nesúhlasu so zamietnutím námietky v bode 3 stanoviska

Stavebný úrad vo svojom odôvodnení zamietnutia námietky nepreskúmal zákonnosť postupu OU Banská Bystrica OU Banská Bystrica z 31.3.2016, ktorý vo svojom záväznom stanovisku spojil dva právne úkony, a to vyjadrenie orgánu štátnej vodnej správy podľa § 28 vodného zákona a posúdenie podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona. Takýto postup však nemá oporu vo vodnom zákone. Dokonca nie je v súlade ani s interným, právne nezáväzným dokumentom Ministerstva životného prostredia SR „*Postupy pre posudzovanie infraštrukturálnych projektov podľa článku 4.7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, ktorou sa ustanovuje rámec pôsobnosti spoločenstva v oblasti vodnej politiky*“ (posúdenie podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode). V tomto internom dokumente ministerstvo „*nariaďuje*“ orgánu štátnej vodnej správy vydať súhlasné stanovisko na základe primárneho a následného posúdenia podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona (t.j. článku 4.7 Rámcovej smernice o vode), avšak nie v spojení s § 28 vodného zákona. Keďže spojenie vyjadrenia podľa § 28 vodného zákona s posudzovaním podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona nemá oporu vo vodnom zákone, dokument OU Banská Bystrica OU Banská Bystrica z 31.3.2016.

vydaný ako záväzné stanovisko pre rozhodovanie o umiestnení stavby, by nemal byť považovaný za platný.

Spojenie dvoch právnych úkonov považujeme za nezákonné aj z dôvodu, že kým vyjadrenie podľa § 28 vodného zákona nie je rozhodnutím v správnom konaní (§ 28 ods. 3 a § 73 ods. 15 vodného zákona). Keďže posúdenie podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona (článok 4.7) nie je uvedené v § 73 ods. 15 vodného zákona medzi úkonmi na ktoré sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, malo by byť vykonané v rámci správneho konania. Navyše zdôrazňujeme, že posúdenie podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona (t.j. článku 4.7 Rámcovej smernice o vode predstavuje súčasť komplexného posúdenia vplyvov na životné prostredie, musí prebiehať v súlade aj v súlade so smernicou EIA v znení smernice 2014/52/EÚ. Zákonný postup podľa týchto smerníc musí byť v súlade s Aarhuským dohovorom, t.j. musí zabezpečiť verejnosti prístup k informáciám, účasť na rozhodovaní (v danom prípade o udelení výnimky z environmentálnych cieľov) a prístup k spravodlivosti (možnosť odvolania). Stavebný úrad pochybil v tom, že nevyhovel požiadavke, aby „posúdenie podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode bolo v plnom rozsahu sprístupnené verejnosti na pripomienkovanie v súlade s Rámcovou smernicou o vode a Aarhuským dohovorom“. Stavebný úrad nevysvetlil, prečo sprístupnil len závery primárneho posúdenia – Stanovisko VÚVH zo 4. júna 2015 k materiálu „Malá vodná elektrárň Žiar nad Hronom - podklady k žiadosti o primárne posúdenie projektu podľa čl. 4.7 rámcovej smernice o vode“ a zásadný dokument, obsahujúci následné posúdenie podľa článku 4.7 RSV od príslušných orgánov (OÚ Banská Bystrica, sekcia vôd Ministerstva životného prostredia SR) nevyžiadal a ani nežiadal o vysvetlenie dôvodov nezverejnenia tohto zásadného dokumentu. Je sporné, či stanovisko vydané listom zo dňa 5.6.2017 v zmysle § 140b stavebného zákona, je stanoviskom odboru štátnej vodnej správy, keďže ho vydala sekcia vôd Ministerstva životného prostredia SR. V tejto súvislosti namietame, že sekcia vôd nie príslušným orgánom pre implementáciu smernice EIA. Keďže posudzovanie podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode je súčasťou komplexného posúdenia vplyvov na životné prostredie podľa smernice EIA, stanovisko k postupu posúdenia podľa článku 4.7 RSV mal stavebný úrad vyžiadať od príslušného orgánu, ktorý je zodpovedný za presadzovanie požiadaviek tejto smernice. Táto požiadavka je opodstatnená aj z toho dôvodu, že v konkrétnom prípade posudzovania projektu výstavby MVE Žiar nad Hronom ide aj konflikt záujmov, keďže sekcia vôd a VÚVH sú autormi programu výstavby malých vodných elektrární na Slovensku a jeho realizáciu presadzujú od roku 2011 cez strategické, vládou schválené strategické dokumenty (Konceptia výstavby (Konceptia využívania hydroenergetického potenciálu vodných tokov SR do roku 2030, schválená uznesením vlády SR č. 178/2011 (ďalej len HEP) a Aktualizácia koncepcie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov SR do roku 2030 schválená uznesením vlády č. 12/2017 (ďalej len AKHEP). Na takýto prípad sa vzťahuje článok 9a smernice 2014/52/EÚ v znení: „Členské štáty zabezpečia, aby príslušný orgán alebo orgány vykonávali úlohy vyplývajúce z tejto smernice objektívnym spôsobom a neocitli sa v situácii, ktorá by viedla ku konfliktu záujmov. V prípadoch, keď je príslušný orgán súčasne navrhovateľom, členské štáty aspoň zavedú, v rámci svojej organizácie správnych právomocí, zodpovedajúce oddelenie konfliktných funkcií pri vykonávaní povinností vyplývajúcich z tejto smernice.“

Odôvodnenie nesúhlasu so zamietnutím námietky v bode 4 stanoviska

OZ Hereditas HH nesúhlasí so zamietnutím pripomienky zo strany stavebného úradu s odôvodnením, že ide o „subjektívnu a nepodloženú interpretáciu AKHEP“. V tejto súvislosti poukazujeme na skutočnosť, že Európska komisia spochybnila koncepciu schválenú v roku 2011 pre nesúlad s právnymi predpismi EÚ (Rámcovou smernicou o vode, smernicou o biotopoch a smernicou SEA a EIA). Máme za to, že všetky doterajšie konania týkajúce sa MVE Žiar nad Hronom, ktoré vychádzali z vyššie spomínanej koncepcie z roku 2011, by nemali pokračovať, ale mali by byť považované za neplatné. Ide predovšetkým o zisťovacie konanie podľa smernice EIA a primárne posúdenie podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode (VÚVH, jún 2015). Príslušný orgán v zisťovacom konaní vychádzal zo „starej koncepcie z roku 2011“, pričom realizáciu zámeru odôvodňuje usmernením ministerstva v znení: „ pre MVE uvedené v prílohe č. 3

HEP pri hodnotení zámerov je najdôležitejšie kritérium prínos pre dosiahnutie vytýčených cieľov HEP a splnenia záväzkov SR voči EÚ, nakoľko ich celkový environmentálny a celospoločenský prínos prevažuje nad hodnotením z hľadiska miestneho dopadu“. Ide o zjavné porušenie článku 4.7 Rámcovej smernice o vode, ktorý v čase zisťovacieho konania nebol správne transponovaný do vodného zákona. Keďže Rámcová smernica o vode je pre Slovensko právne záväzná od vstupu do EÚ (máj 2004), všetky rozhodnutia prijaté po tomto termíne musia byť v súlade s európskou legislatívou. Pokiaľ by si štátne orgány vykladali text uvedený v závere AKHEP v znení „Konania, ktoré boli začaté pred prijatím tejto aktualizácie, budú prebiehať v súlade s platnými právnymi predpismi“ v tom zmysle, že nesprávna transpozícia článku 4.7 vo vodnom zákone ich oprávňuje postupovať v povoľovacích konaniach na základe rozhodnutí prijatých v rozpore s Rámcovou smernicou o vode, vedome by sa dopúšťali porušovania komunitárneho práva EÚ, ktoré podlieha sankčným postihom.

AKHEP, ktorá čiastočne napráva pochybenia štátnych orgánov pri doterajších konaniach vo veci posudzovania a povoľovania výstavby malých vodných elektrární, by preto mala byť rešpektovaná v plnom rozsahu. Vláda svojím uznesením č. 12/2017 schválila AKHEP ako záväzný dokument s tým, že dotknutým orgánom štátnej správy uložila povinnosť **“zabezpečiť uplatňovanie postupov stanovených v tejto koncepcii pri príprave, posudzovaní, schvaľovaní, realizácii malých vodných elektrární a monitorovaní ich vplyvu na vodný útvar a životné prostredie“**. Ako sa uvádza v prílohe č. 7 AKHEP **„požiadavky, všeobecné zásady a podmienky pre povoľovacie procesy prípravy, realizácie, posúdenia, povoľovania a prevádzkovania malých vodných elektrární, vrátane monitorovania, sú uvedené v kapitolách č. 6, 7, 9 a 10 a v prílohe č. 7“**. Požiadavky uvedené v stanovisku KST v bodoch a) až h), predstavujú výber len podstatných podmienok uvedených v AKHEP. K zamietnutiu jednotlivých bodov uvádzame nasledovné protiargumenty:

- a) Ako sme zdôvodnili vyššie, rozhodnutie zo zisťovacieho konania, ako aj záväzné stanovisko OU Banská Bystrica k posúdeniu podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode boli vydané v rozpore s európskymi, ako aj národnými právnymi predpismi. Opodstatnenosť požiadavky v bode a) vyplýva z podmienok pre povolenie výstavby MVE v kap. 7 AKHEP v znení: „Pri každom konkrétnom projekte (navrhovanej činnosti) zabezpečiť dôsledné posúdenie vplyvov na životné prostredie (vrátane kumulatívnych, synergických a náhodných vplyvov i cezhraničných vplyvov) v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/52/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie, so zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ďalšími relevantnými predpismi tak, aby vychádzalo zo spoľahlivo zisteného stavu vecí a najlepších dostupných vedeckých poznatkov, zabezpečilo úplnosť, presnosť a komplexnosť posudzovania, optimalizáciu zvolených riešení a ich lokalizácie, najlepšiu environmentálnu voľbu a výber environmentálne prijateľných technológií, optimálnu časovú a vecnú následnosť jednotlivých krokov prípravy, posudzovania, realizácie a prevádzkovania, ako aj vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických aspektov posudzovaných projektov s ohľadom na strategické ciele koncepcií všetkých dotknutých odvetví vrátane zhodnotenia environmentálnej efektívnosti“.
- b) Podľa prílohy č. 7 a kapitoly 10 AKHEP **„investor zabezpečí vykonávanie monitorovania vplyvov na životné prostredie a na stav vodného útvaru počas jej prípravy, realizácie a prevádzkovania, subjektom odborne spôsobilým, s dostatočnými skúsenosťami a relevantnými referenciami“**. Monitorovanie vplyvov na stav vodných útvarov musí byť zabezpečené podľa **„metodického usmernenia MŽP SR, ktoré stanoví relevantné ukazovatele, frekvencie a spôsob vyhodnotenia (vrátane biologických, fyzikálno chemických a hydromorfologických)**. V bode 13 podmienok rozhodnutia zo zisťovacieho konania, ktorého platnosť je spochybnená, sa uvádza: **„zabezpečiť monitorovanie vplyvu stavby na podzemnú vodu počas výstavby a počas prevádzky navrhovanej činnosti a správu o výsledkoch monitoringu predložiť príslušnému orgánu“**. Z porovnania uvedených podmienok pre monitorovanie je evidentné, že podmienka stanovená v rozhodnutí zo zisťovacieho konania nespĺňa podmienky pre monitorovanie uvedené v AKHEP.

- c) Na strane 17 AKHEP sa uvádza: „*Riečne kilometre a technické parametre (výkon, výroba, spád, prietoky) prislúchajúce k jednotlivým profilom z prílohy č. 3 a 4 sú orientačného charakteru a budú upresnené až po optimalizácii využitia hydroenergetického potenciálu konkrétneho projektu*“. V tejto súvislosti poukazujeme na rozdiel ročnej výroby elektrickej energie uvedený v projektovej dokumentácii (7 656 MWh) a v prílohe č. 4 AKHEP (9 870 MWh).
- d) Stavebný úrad požadované dokumenty nepredložil, z čoho usudzujeme, že nejestvujú.
- e) Požiadavka je uvedená v prílohe 7 AKHEP v znení „*pri výbere lokality overiť možnosti a podmienky pripojenia malej vodnej elektrárne do elektrifikačnej siete*“. Vysvetlenie stavebného úradu k tomuto bodu akceptujeme.
- f) V prílohe č. 7 AKHEP je uvedená podmienka v znení: „*u všetkých malých vodných elektrární zabezpečiť stanovený minimálny biologický prietok pod vodnou stavbou, u derivačných tiež v pôvodnom koryte toku*“. Túto požiadavku je potrebné chápať v kontexte RSV a metodických postupov na jej implementáciu, kde sa používa pojem „*ekologický prietok*“, čo znamená prietok garantujúci dosiahnutie/zachovanie dobrého ekologického stavu útvarov povrchových vôd. Zodpovedný za stanovenie ekologického prietoku pre vodné útvary je štát.
- g) Požiadavka je uvedená v prílohe 7 AKHEP v znení: „*technické, odborné a finančné zabezpečenie investičného zámeru*“. Súvisí s možnosťou financovania MVE z európskych fondov.
- h) Požiadavka je uvedená v prílohe 7 AKHEP v znení: „*k žiadosti o územné rozhodnutie zabezpečiť posúdenie stavby podľa § 16 ods. 6 písmena b) vrátane § 16 ods. 9 vodného zákona*“. Ide o požiadavku, ktorá bola do vodného zákona transponovaná v zmysle článku 4.9 Rámcovej smernice o vode, podľa ktorého výnimka z environmentálnych cieľov podľa článku 4.7 RSV môže byť udelená vtedy, ak súčasne spĺňa požiadavky iných európskych smerníc na ochranu životného prostredia (napr. smernice o biotopoch). Ide o limitujúci faktor, ktorý mal byť súčasťou posúdenia podľa článku 4.7 RSV. Teda rozhodnutie o príslušného úradu o povolenie výnimky z druhej ochrany a vydanie súhlasu na zmenu stavu mokrade podľa § 6 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny malo byť vydané ešte pred vydaním záväzného stanoviska OÚ Banská Bystrica z posúdenia podľa článku 4.7 RSV. Toto posúdenie, nebolo verejnosti, ani stavebnému úradu prístupné. Je však zrejmé, že bolo vydané v rozpore s § 16 ods. 9 vodného zákona, ako aj s požiadavkami AKHEP a Rámcovou smernicou o vode.

Odôvodnenie nesúhlasu so zamietnutím námietky v bode 5 stanoviska

a) Nesúhlasíme so zamietnutím našej námietky o „*praktickej invariantnosti zámeru*“ ako podkladu pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie so zdôvodnením: „*Uvedené konštatovania sú prejavom názoru autora. Stavebný úrad má za to, že nie sú predmetom územného konania, nakoľko boli riešené v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa Zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Zámer obsahuje dve variantné riešenia navrhovanej činnosti, tak, ako je to ustanovené v § 22 ods. 3 Zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, podľa ktorého bol zámer vypracovaný. V uvedenom zákone nie je bližšie ustanovený charakter ani rozsah jednotlivých variantov navrhovanej činnosti.*“ Nadalej trváme na tom, že variantnosť bola spracovaná s cieľom len formálne splniť literu zákona a za účelom potvrdiť nemožnosť uskutočniť zámer „*využitie HEP rieky Hron formou priaznivejšou pre životné prostredie*“. Stavebný úrad však nezabezpečil dostatočné podklady pre posúdenie umiestnenia navrhovanej stavby z hľadiska vplyvov na životné prostredie (tak ako sme to uviedli v bode 1. nášho odvolania) a spoľahol sa len na pochybné a v mnohých prípadoch i neodborné stanoviská a rozhodnutia Okresného úradu Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie, ktorý tak isto nevezal do úvahy žiadne námietky a nesúhlasné stanoviská k podkladom pre svoje rozhodnutia. Stavebný úrad by preto mal vylúčiť všetky pochybnosti a rozhodnúť aj na základe vlastných zistení a kvalifikovane.

b) OZ Hereditas HH nesúhlasí s argumentami, na základe ktorých bola zamietnutá pripomienka týkajúca sa vyhodnotenia vplyvov na stav dotknutých útvarov podzemnej vody a dopadu na vodárenský zdroj „*Záchytný zárez na Hrone*“. Základný problém spočíva v tom, že Slovensko nemá

vyhodnotený stav útvarov podzemnej vody v zmysle požiadaviek Rámcovej smernice o vode, za čo je zodpovedné Ministerstvo životného prostredia SR. Nie je k dispozícii úvodný ani následný popis útvarov podzemných vôd podľa prílohy II.2 RSV. To znamená, že posudzovatelia nemajú k dispozícii východiskové údaje o dotknutých útvaroch podzemnej vody, z ktorých musia vychádzať pri posúdeniach vplyvov nových projektov na kvalitu a kvantitu podzemných vôd. Medzi základné informácie patrí najmä zhodnotenie režimu prúdenia podzemných vôd (hladinový režim a jeho sezónne zmeny, smer a rýchlosť prúdenia, prietok zvodnenými kolektormi, hydraulický vzťah s vodnými a suchozemskými ekosystémami závislými na podzemnej vode a iné). Ide o základné údaje, ktoré sú podkladom pre vyhodnotenie kvantitatívneho stavu. Základným parametrom pre toto vyhodnotenie je hladina podzemnej vody, ktorá okrem iného bude garantovať nezhoršenie stavu súvisiacich útvarov povrchových vôd a poškodenie suchozemských ekosystémov (napr. mokrade). Bez týchto východiskových údajov, všetky doteraz vykonané posúdenia vplyvov (posudok prof. Hullu v rámci zisťovacieho konania, posudok spoločnosti Envigeo a.s. (2016), ale aj Primárne posúdenie podľa článku 4.7 RSV (VÚVH, 2015) sú nepodložené, a preto neakceptovateľné. Za zásadné v rámci doterajších procesov posudzovania vplyvu MVE Žiar nad Hronom na stav útvarov podzemnej vody, považujeme stanovisko VÚVH z primárneho posúdia podľa článku 4.7 RSV. Uvedené stanovisko nebolo vydané v rámci správneho konania a zverejnené bolo až v rámci dokumentácie predloženej pre územné konanie. Takýto postup, z ktorého bola vylúčená verejnosť je v rozpore s Aarhuským dohovorom, Rámcovou smernicou o vode a smernicou EIA. Z odborného hľadiska stanovisko VÚVH neobsahuje žiadne konkrétne údaje o hladinovom režime, smeroch prúdenia, rýchlosti prúdenia, súvis s útvarmi povrchovej vody a suchozemských ekosystémov dotknutých útvarov podzemnej vody (SK 1000700P a SK 200220FP). Taktiež neobsahuje žiadne konkrétne údaje o technických zásahoch do režimu podzemnej vody s protichodnými účinkami na hladinový režim podzemných vôd (zdrž – zdvihnutie hladín podzemnej vody, prehĺbenie koryta – pokles hladín, drenáž a tesniaca podzemná voda – pokles a zmena smeru prúdenia podzemnej vody). Vplyv týchto rôznorodých zásahov nie je možné vyhodnotiť iba na základe subjektívneho „úsudku“ posudzovateľa. Bez modelovania hladinových zmien je záverečné konštatovanie, že: „Vplyv MVE na zmenu hladiny útvarov podzemnej vody SK1000700P a SK200220FP ako celku počas jej prevádzky sa nepredpokladá“, potrebné považovať za nepodložené, zavádzajúce a účelové. Pochybnosti o objektivite posúdenia vyvoláva aj skutočnosť, že VÚVH, ako autor AKHEP, je v konflikte záujmov, ku ktorému prispieva aj skutočnosť, že primárne posúdenie bolo vydané v rámci obchodného kontraktu s investorom. Keďže posúdenie vplyvu MVE na vodárenský zdroj "Záchytný zárez pri Hrone", musí vychádzať zo zhodnotenia širších zmien úrovne hladiny podzemnej vody v dotknutých útvaroch, ktoré nie je k dispozícii, predložené vyhodnotenie vplyvu na uvedený vodárenský zdroj je potrebné považovať za nepodložené. Z uvedeného vyplýva, že riziko ohrozenia pitnej vody vodárenského zdroja nebolo investorom náležite zdokumentované a vyhodnotené. Ďalej upozorňujeme na požiadavku vyhodnotenia kumulatívnych vplyvov výstavby MVE na Hrone nielen na stav útvarov povrchovej vody, ale aj na stav útvarov podzemnej vody. Vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov existujúcich a plánovaných MVE na stav útvarov povrchovej vody, útvarov podzemných vôd nebolo vykonané ani v rámci posudzovania strategického dokumentu AKHEP (SEA), ani v rámci EIA k MVE Žiar nad Hronom. Ide o porušenie európskych smerníc SEA a EIA.

Odôvodnenie nesúhlasu so zamietnutím námietky v bode 7 stanoviska

Máme za to, že stavebný úrad zamietnutím našej námietky voči klasifikácii stavby MVE Žiar nad Hronom ako stavby líniovej so zdôvodnením: „*Postupoval tak analogicky s územnými konaniami o umiestnení stavby MVE Jalná, MVE Šášovské Podhradie a MVE Hronská Dúbrava, všetky na rieke Hron.*“, konal len alibisticky a účelovo so zrejším úmyslom sťažiť prístup verejnosti a dotknutých subjektov k právu včas sa ku konaniu vyjadriť. Svoje tvrdenie dokladáme aj tým, že z tohto titulu (líniová stavba) adresne doručené Rozhodnutie o umiestnení predmetnej stavby bolo 32 subjektom a ostatným cca 10-tim „účastníkom konania“, ktorí sa reálne do povoľovacích procesov svojimi stanoviskami zapojili len verejnou vyhláškou.

Odôvodnenie nesúhlasu so zamietnutím námietky v bode 8 stanoviska

Nemôžeme sa stotožniť s konštatovaním stavebného úradu, že „neoveruje vierohodnosť podkladov pre vydanie svojho rozhodnutia“: „*Stavebný úrad v územnom konaní rozhoduje o umiestnení stavby. Neskúma organizačné ani rokovacie poriadky štátnych inštitúcií, teda neoveruje ani vierohodnosť citovaného bodu a jeho súvislosti v širšom kontexte.*“ a uspokojí sa len s tvrdeniami štátnych inštitúcií, hoci boli voči ich stanoviskám zákonným spôsobom vznesené pripomienky účastníkom konania. Stavebný úrad teda ani v tomto prípade nekoná striktné v zmysle § 35 ods. 3 stavebného zákona a § 3 ods. 4 zákona o správnom poriadku. Trváme na požiadavke doložiť do dokumentácii pre územné konanie *rozhodnutie o súhlase MŽP a „Komisie pre rozvoj hydroenergetiky a optimálne využitie hydroenergetického potenciálu vodných tokov Slovenskej republiky“ na zriadenie vodnej stavby s energetickým využitím – pridelenie profilu MVE Žiar nad Hronom na rieke Hron spoločnosti Hydro Company s.r.o.*

Odôvodnenie nesúhlasu so zamietnutím námietky v bode 11 stanoviska

OZ Hereditas HH nesúhlasí so stanoviskom stavebného úradu ktorý tvrdí, že hoci „rozhodnutie zo zisťovacieho konania bolo vydané na stavbu umiestnenú na r.km 130,137 a stavebné konanie sa vedie na stavbu umiestnenú na r.km 130,113“ je všetko v poriadku a nie je potrebné dať dokumentáciu celého povoľovacieho procesu do súladu.

Odôvodnenie nesúhlasu so zamietnutím námietky v bode 12 stanoviska

OZ Hereditas HH citoval v tejto stati časti Zákona o vodách, ako i Ústavy SR s cieľom ozrejmiť kompetencie niektorých štátnych orgánov a organizácií v povoľovacom procese o umiestnení predmetnej stavby, s poukazom na nekompetentnosť týchto (najmä SVP a Komisie pre rozvoj hydroenergetiky...) pri nakladaní s majetkom štátu. Považujeme preto za alibistické a neprofesionálne zamietnutie našej námietky s tvrdením zhruba vo formulácii: „*Vyššie uvedené textácie sú konštatovania a prejavenia názorov autora na činnosť a pôsobnosť Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky a nie sú predmetom konania o územnom rozhodnutí. Stavebný úrad ich berie na vedomie/zamieta.*“

Na základe aj vyššie uvedených skutočností trváme na tom, že celé konanie vo veci umiestnenia stavby MVE Žiar nad Hronom neprebehlo v súlade so všeobecnými záväznými európskymi a národnými právnymi predpismi a samotné rozhodnutie je s viacerými platnými predpismi v rozpore.

Žiadame preto, aby správny orgán Rozhodnutie č. 1933/2017;O:20156/2017 z 23.08.2017 stavebného úradu mesta Žiar nad Hronom zrušil a vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

Hliník nad Hronom, dňa 21.9.2017

S pozdravom

Ing. Jaroslav Baran
predseda OZ Hereditas HH